

Beschermheer: Burgemeester van Gennep

Dhr. P.J.H.M. De Koning

Hét Verhaal van “Hét Vocaal”

kampioen 2013 van Limburg in KNZV-B-klasse

vice-kampioen 2014 van Nederland in KNZV-B-klasse

Gennep, 8 mei 2014

Inhoudsopgave

	pagina
Ten geleide	3
Beklimming Limburgse top	4
Op naar Neerlands top	7
Aanloop naar Zwols wagenspel	8
Over het optreden zelf	11
Na het optreden	16

Ten geleide

Ondanks het ontbreken van een verzoek van het bestuur of (tot voor kort) enige pressie vanuit ons koor voel ik toch een drang om het recente succesverhaal van het "Genneps Vocaal" op schrift te stellen. Is dit het symptoom van een sluipend opgekomen dwangneuroosje of nog erger een soort psychose? Als dat zo is, heb ik daar fysiek (nog) geen klachten aan over gehouden. Of heb ik in het recente verleden zo sterk geleden onder externe druk om zulks op te schrijven, dat ik "eronder door ben gegaan" en die pressie zo heb geïnternaliseerd? Hebben de gehonoreerde schrijfverzoeken mijn harsens inmiddels zo vervormd, dat ik eraan verslaafd ben geraakt als ware het GHB-pillen? Heeft deze onweerstaanbare addictie zich epidemisch aan de wanden van mijn bloedbanen en haarvaatjes vastgezet? En als dat een epidemisch verschijnsel zou zijn: via welke contacten ben ik dan besmet? Zulke existentiële kwesties dwingen tot een serieuze zoektocht naar de oorzaken.

Waarom besteed ik zoveel tijd aan "typische", getypte teksten over het GVE? Waarom leen ik mijn nog werkende brein-onderdelen hiervoor? Als schriftelijk eerbetoon aan onze grote roerganger Ernst en zijn paranimfen van beiderlei kunne (Bernadette, Dees, Oksana, Karel, Theo, Wim)?¹ Voor mijn geëerde collega-zangers ver en virtueel dwalend in de oneindige Estse bossen? Om mijn eigen dan wel andermans lammetjes voor te lichten? Uit de behoefte om de Vocaalse topprestaties te herbelevan of breder uit te venten? Dan was ik als redelijk mens toch al lang naar een uitgever gestapt met mijn verzamelde werken onder de arm? Om onze collectieve trots van de daken te schreeuwen? Daarvoor zou ik het dak op hebben moeten klauteren. Of geldt dit een laatste, wanhopige poging om mijn ego via schrifturen op te krikken, zo dat al mogelijk zou zijn?²

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid durf ik te poneren dat dit verschijnsel, zoals zo vaak het geval is, aan een multi-pele causaliteit is toe te schrijven. Met andere woorden: een beetje van dit en een beetje van dat ofwel een mengsel van van alles wat. Menig lezer zal zich na deze slotsom kunnen laten ontvallen: "Had dat dan niet wat simpeler beschreven kunnen worden!". Dat zou best gekund hebben, ware het niet dat bij een groots, plechtstatig of imponerend gebeuren volgens mij ook een erudiet klinkend intro past. Met andere woorden: hiermee wil ik alleen maar de (deftige) toon gezet hebben. Dat is mij bij het Vocaal nog nooit vergund. Zo lijkt of blijkt ik weliswaar een stil water, maar dan toch eentje met zogenaamd onpeilbaar diepe gronden.

MK

---

¹ Voor een goed begrip: dit betreft Bernadette Ritzen (zangpedagoge), Désiree Verhoeven (choreografe), Oksana Baljva (pianiste/organiste), Karel van Haren (repetitor), Theo Voesten (percussie) en Wim Goossens (choroloog),

² Voor de goede orde: ik ben qua toppen toch heel wat gewend. Ter illustratie een greep daaruit, overigens zonder borstklopperij. Begin jaren 60 van de vorige eeuw stond ik met mijn partner (en niet andersom) in de top-tien bij de landelijke jeugdkampioenschappen van de Nederlandse Bridge Bond. In 1981 zette ik het Nederlands kampioenschap "coeck stouwen" in Milsbeek op (zie Guinness Book of Records 1982). Midden jaren 80 schreef ik met een collega een bestseller over de Nederlandse gezondheidszorg. Begin jaren 90 organiseerde ik het eerste nationale congres over thuis sterven. Midden jaren 90 stond ik wéér in de nationale top-tien, nu van alle publicerende sociologen in Nederland. In 1996 heb ik de jubel-expositie "125 jaar personen- en goederenvervoer" (weliswaar in Gennep) gestart. Dus vertel mij wat .....

Beklimming Limburgse top

De afgelopen maanden heb ik op verzoek van het bestuur, dat wel natuurlijk, in naar schatting tien korte stukjes tekst openlijk verslag gedaan van ons optreden in de Limburgse KNZV-voorrunde en onze aanloop richting het nationale mannenkorenconкурс in Zwolle. Als rechtgeaarde luiaard ben ik niet van zins, die stukjes nogmaals te gaan schrijven. Dus is het een kwestie van knippen en plakken: kleuterspel dus. Maar dat valt in de praktijk gruwelijk tegen: wervende teksten, geschreven voor het vluchtige medium van de krantenpers, kun je niet zomaar achter elkaar plakken.

Samengevat: ter gelegenheid van haar 160-jarig bestaan organiseerde het Koninklijk Nederlands Zangers Verbond (KNZV) een landelijk concours voor mannenkoren. Op zaterdag 26 en zondag 27 oktober 2013 waren er voorrondes ook in Limburg. Het Genneps Vocaal Ensemble deed mee aan die Limburgse voorronde in Tegelen. Jawel, niet toevallig de geboorteplaats van haar dirigent Ernst Lamers. Daar liet "het Vocaal" zich de maat nemen door een deskundige jury. Wie weet plaatst "het Vocaal" zich dan voor de finale in april 2014 in Zwolle, zo werd stilletjes gehoopt.

Het Vocaal had wereldberoemde liederen van eigentijdse en oude meester-componisten ingestudeerd. Het ging om werken van Arthur Sullivan (*The long day closes*), Morton Lauridson (*Dirait-on*), Eric Whitacre (*Lux Arumque*) en Franz Schubert (*Gott in der Natur*). De piano-begeleiding werd verzorgd door Oksana Bos-Baljva. De solo-partij in "Gott in der Natur" werd gezongen door Mies de Lannoy. Uiteraard heeft "het Vocaal" onder leiding van Ernst Lamers en met steun van repetitor Karel van Haren lang geoefend op een zo perfect mogelijk uitvoering van al die werken.

Zaterdag 26 oktober was het zover in cultureel centrum De Haandert in Tegelen. De inzet: welk koor wordt in elke categorie vanuit Limburg afgevaardigd naar het nationale KNZV-concours in april 2014 in Zwolle. Op aspecten als ademtechniek en dictie, waarop intensief is geoefend onder leiding van Bernadette Derks-Ritzen, samenzang, muzikaliteit, presentatie, concentratie en repertoire-keus heeft "het Vocaal" zich duidelijk weten te onderscheiden van de andere Limburgse mannenkoren.

Figuur 1: Een tevreden Ernst (links) met zijn beide "emmen" Maria (midden) en Mies (rechts), (anoniem)

Figuur 2: Deel van "Het Vocaal" wacht Limburgse uitslag buiten af (anoniem)

In de B-klasse haalde "het Vocaal" de eerste plaats met 444 van de maximaal 500 te behalen punten: in rapportcijfers een 8,9. De resterende concurrentie kwam hier op zondag 27 oktober niet boven uit. Een prestatie van formaat om zich het beste mannenkoor van Limburg in de B-categorie te mogen noemen. Dus kan 'het Vocaal' zich opmaken om Limburg te vertegenwoordigen op de finale in Zwolle. Voor de rest volsta ik met verwijzingen naar:

1. Het Vocaal laat zich de maat nemen, in: Maas- en Niersbode, 9 oktober 2013
2. Het Vocaal op zijn top, in: Maas- en Niersbode, 23 oktober 2013
3. Winst Gennep en Venraij, in : De Limburger, 28 oktober 2013
4. Genneps Vocaal Ensemble scoort hoog, in: De Gelderlander, 29 oktober 2013
5. Genneps Vocaal Ensemble wint Limburgse voorronde KNZV-concours, in: Maas- en Niersbode, 30 oktober 2013 (zie figuur 3)
6. Voor een oorgetuigeverslag van deze dag, zie " Limburgse voorronde KNZV-concours 2013 van Genneps Vocaal Ensemble" van 28 oktober 2014 (uitgeverij GVE, Gennep, november 2014).

Genneps Vocaal wint Limburgse voorronde KNZV-concours

Het Genneps Vocaal schitterde onlangs nog in de Protestantse Kerk in Gennep.

GENNEP

Zaterdag 26 en zondag 27 oktober streden elf Limburgse mannenkoren van het 160 jaar oude Koninklijke Nederlandse Zangers Verbond (KNZV) tegen elkaar. Dat gebeurde in het kader van de Limburgse voorronde van het KNZV-concours in cultureel centrum De Haandert in Tegelen. De inzet: welk koor wordt in elke categorie vanuit Limburg afgevaardigd naar het nationale KNZV-concours in april 2014 in Zwolle.

Ook het Genneps Vocaal Ensemble was daar van de partij. De artistieke leiding lag in handen van Ernst Lamers, voor de begeleiding op piano tekende Oksana Baljva en de sopraan-solo werd verzorgd door Mies de Lannoy. En op aspecten als techniek en dic-

tie, waarop intensief is geofend onder leiding van Bernadette Derks-Ritzen, samenzang, presentatie en repertoire-keus heeft "het Vocaal" zich duidelijk weten te onderscheiden van de andere Limburgse mannenkoren.

Met het kleinste aantal zangers van de koren in de B-klasse stond "het Vocaal" na zaterdag op de eerste plaats met 444,7 van de maximaal 500 te behalen punten. Vertaald in een rapportcijfer is dat een 8,8.

De resterende concurrentie kwam hier daags erna, op zondag 27 oktober, evenmin boven uit. Een prestatie van formaat om zich het beste mannenkoor van Limburg in de B-categorie te mogen noemen. Dus kan "het Vocaal"

zich opmaken om in april 2014 Limburg te vertegenwoordigen op de landelijke finale in Zwolle.

Een hele eer en een grote prestatie als je bedenkt, dat volgens de jury-voorzitter het niveau van de Limburgse mannenkoren in het algemeen zeer hoog staat aangeschreven.

"Het Vocaal" zal in Zwolle vergezeld worden door het Venrays Mannenkoor, dat in de A-categorie met de hoogste eer ging strijken. Anders gesteld: mede dankzij "het Vocaal" telt Noord-Limburg zwaar mee in de Limburgse mannenkoorzang. In ieder geval zal "het Vocaal" ook optimaal proberen te presteren op dat landelijke podium.

Mat Knapen

DOORDENKERTJE

Figuur 3: Uit Maas- en Niersbode van 30 oktober 2013

Op naar Neerlands top

Een dikke maand later ben ik gewend aan deze Limburgse roem voor ons koor. De nacht na de wekelijks repetitie van donderdag 21 november breekt me echter te bed het klamme zweet uit. Ik lig woelig te piekeren over "ons Vocaal" op de komende KNZV-finale. Ik wil daar graag vlammen met mijn stemmig zingende collegae. Ons koor maakt volgens Ernst namelijk kans op een prijs in de Zwolse Spiegel-zaal. Maar dan moet er de komende maanden nog heel wat gebeuren, zo heb ik vanavond gemerkt. "Die Nacht" zongen we immers abominabel ondermaats, zo leerde de opname van Ernst me. Dat geldt temeer als je bedenkt, daar dat lied al jaren op ons programma prijkt en vaste prik is bij veel optredens. Best slim van Ernst om ons zo hard met onze eigen manco's te confronteren. Zo'n spiegelbeeld wil ik in de Zwolse Spiegel liever niet zien.

Ik voel een geweldige "sense of urgency": wat kunnen we nog doen om onze kansen te verhogen? Een aantal maatregelen schiet door mijn hoofd, zoals zware sancties op vermijdbare absenties, een incomplete of wanordelijke map en te laat komen aangevuld met extra repetities, inlassen van individuele zangtentamens enz. De reacties op mijn mailtje met die maatregelen stelt teleur. Zo'n streng beleid zou niet "des Vocaals" zijn, zo zouden we nauwelijks leden meer overhouden enz. Als doekje voor het bloeden: "Wel goed dat deze mail rond is gestuurd om de mannen te motiveren en scherp te krijgen". Maar wat koop je daarvoor in Zwolle?

Vlak voor kerst schakelt Ernst een landelijke muziekcoryfee in voor advies. Die goeie man komt vanuit Maastricht om een hele repetitie met zijn landelijke faam kritisch naar ons te luisteren. En wat is het resultaat? Het voor Tegelen ingestudeerde programma wordt opeens drastisch gewijzigd: The long day closes, Dirait-on en Gott in der Natur laten we vallen als bakstenen. Alleen Lux Arumque van Eric Whitacre blijft op de lijst voor Zwolle staan. Daarnaast gaan we Lambscapes van Eric Lane Barnes, Laulja van Veljo Tormis en het voor ons spiksplinternieuwe Sunt lacrimae rerum van Carl Orff zingen en kiezen we als "inzingwerk" voor Seigneur van Francis Poulenc. Met deze ommezwaai kunnen we grotendeels opnieuw beginnen en Mies de Lannoy gedag zeggen. Of dat wel zo verstandig is?

Na de kerst- en nieuwjaarsoptredens in de Martinus- en Norbertuskerk beginnen we aan de nieuwe taken. Niet alleen de Lacrimae van Orff kosten ons en Ernst talloze hoofdbrekens. We oefenen afzonderlijk op de uitspraken en de wisselende ritmes van tuba-tibia en produceren regelmatig de verkeerde "saltussen". Als we een dameskoor waren geweest, zo vertrouwde Bernadette ons toe, was de helft al lang huilend weggelopen, zo heet ging het er soms aan toe. Ook Lux en Laulja worden stevig onderhanden genomen. Zo hebben we bijvoorbeeld in één enkele repetitie de inzet van Lux maar liefst 32 keer opnieuw geoefend: geen luxe dus. Belangeloos heeft Wim Goossens ons geadviseerd gedurende de laatste repetities vooraf, Bernadette is blijven hameren op het belang van de adem en Désiree heeft de laatste maand consequent gewezen op de broodnodige uitstraling.³

---

³ Hoe die intense voorbereidingen vanaf begin 2014 verliepen valt te lezen in zes bondige artikeltjes:

1. Het Vocaal gaat nationaal (1), in: Maas- en Niersbode, 5 februari 2014
2. Het Vocaal gaat nationaal (2), in: Maas- en Niersbode, 19 februari 2014
3. Het Vocaal gaat nationaal (3), in: Maas- en Niersbode, 26 februari 2014
4. Het Vocaal gaat nationaal (4), in: Maas- en Niersbode, 19 maart 2014
5. Het Vocaal gaat nationaal (5), in: Maas- en Niersbode, 2 april 2014
6. Het Vocaal gaat nationaal (6), in: Maas- en Niersbode, 23 april 2014

Aanloop naar zwols wagenspel

Vrijdag 25 april staan we om 9.00 uur op het Europaplein te wachten op de van der Wielen-bus. De club zwelt met de minuut aan tot een klein legertje van wel 50 mannen en vrouwen plus enkele uitzwaai-kids: allemaal leden van "het Vocaal" plus aanhang of fans. Rond 9.15 uur is er nog geen bus te bekennen, maar wel een ambulance met Bart erin plus twee medewerkers. Bart wordt met een zogenaamde wensambulance met twee vrijwilligers naar Zwolle gebracht: da's nog eens service. Volgens inside-informatie is expres een vroeger tijdstip genoemd richting meute, zodat iedereen er op tijd is. Als dat waar is: op zo'n manier bereik je wel dat Vocalisten chronisch later gaan komen dan afgesproken. Een puntje voor de ledenvergadering dus.

Tegen 9.30 uur is de bus d'r eindelijk en vertrekken we richting Zwolle. Wat heet: in Beuningen slaan we al van de snelweg af om "Dees" (zonder gene) af te halen, zoals afgesproken aldus onze eigen Mao links vooraan in de bus. Wij wisten weer van niks. Onze ijverige schatbewaarder komt langs om € 5 van elke verstekeling te incasseren. Om 10.45 uur bij theater De Spiegel aangekomen (een kwartier gewonnen op het tijdschema van Tjeu) wil Rien zijn kunstje vertonen door ons pal voor de deur af te zetten. Dat lukt net niet ondanks gemillimeter langs paaltjes en geschuif met terrasmeubilair. Had ook niks gebaat want verderop belemmeren "bestelwagens" de beoogde ommevang. Vervolgens worden na enig dralen mannen (zangers) en vrouwen (fans) van elkaar gescheiden. Artiesten moeten via de artiesteningang. Onze collectieve geliefden worden als gewone bezoekers aangemerkt en horen bijgevolg de hoofdingang te nemen.

Figuur 4: Het voorste deel van de bus-inhoud op heenreis (foto Raymond Nypels)

Na deze pijnlijke scheiding en wat getreuzel worden we door gediensstige beambten naar binnen geloodst: door smalle gangen, over steile trappen en dan via een klapdeur naar een lange gang met genummerde kamers. Ons wordt kleedkamer 7 toegewezen plus één armzalig klein kluisje in de gang. De kleedkamer mogen we gebruiken tot een kwartier na ons optreden (14.15 uur). Het kluisje

is zo pietluttig, dat het alleen met mijn handbagage al proppen geplazen zou zijn. Bovendien is er wat met het slot, maar met wat ambtelijk en vocaals gesleutel wordt dit euvel snel opgelost.

Figuur 5: Enkelen kunnen direct na aankomst “den inwendige mensch” maar niet vergeten

Er was ons verteld, dat we een eigen kleedkamer zouden krijgen waar we ons zouden kunnen omkleden. Maar als hier 15 heftig met hun outfit worstelende mannen in zouden passen is het volgens mij toch wel op. Een gastheer begeleidt ons van de repetitieruimte naar het theaterhart.

Figuur 6: Een selfie van Raymond in kleedkamer 7 vlak voor uur U (Raymond Nypels)

Om 12.15 uur moeten we in een van de spelonken onderin De Spiegel inzingen. Louis gaat als verantwoordelijke voor de outfit bij menigeen aan de strik hangen en sommige pouchetjes herschikken. Daarna stellen we ons doodstil op in het voorgeborgte. Dat gaat niet zonder slag of stoot, omdat sommigen nog steeds niet weten achter wie ze aan moeten huppelen. Maar met wat geduw en getrek van oplettende collegae komt ook dat toch in orde. Een "requisiteur" of theaterman leidt ons van het geborgte naar het podium. Ik sta paf: de ruimtes achter de imposant hoge coulissen alleen al zijn groter dan het Pica Mare-podium. De theatergerant gebiedt ons stil te zijn, zodra we in de donkere ruimte achter de coulissen komen en verbiedt ons op de houten vloer te lopen, beide vanwege verstorende effecten op de lopende uitvoering.

Figuur 7: De succesarena van het Vocaal: theater De Spiegel (foto Raymond Nypels)

Zo staan we daar wel vijf minuten in het donker te niks en zenuwen te happen in het gezelschap van Overijsselse tv-mensen, die ons negeren omdat ze beelden monteren of zoiets. Als onze voorgangers het podium hebben verlaten moeten eerst ook nog het orgel, de grote trom en de cymbalen worden geïnstalleerd, voordat we kunnen opgaan voor winst of afgang. De spanning wappert tastbaar als een flinterdunne sluier om ons heen. Ons uur U is eindelijk aan gebroken.

Over het optreden zelf

We moeten aan de bak. Met krachtige tred en energieke blik treden we voor het voetlicht. Wij verzuipen bijna op dit grote podium, zo voelt dat tijdens het opstellen. Door de schelle lampen kun je slechts schimmig wat van de prachtige zaal en het talrijke publiek ontwaren. Als Ernst opkomt met Oksana in zijn kielzog stijgt er een kort applaus uit de duisternis op. Ernst frommelt wat met de muziekstandaard, legt rustig zijn partituur goed (de zaal wordt steeds stiller), vraagt geluidloos enkele begintonen aan Oksana en heft zijn armen traag ten hemel.⁴

“Staan jullie altegaar met je lijfelijke asem klaar, mannen?”, zo schijnt hij woordeloos te zeggen! Ernst knippert iedereen toe met zijn ogen (zou ook moeilijk anders kunnen) en laat zijn armen dalen. Na de daling op het hoogste punt van de klim beland beginnen we simultaan, sereen en zacht Seigneure klanken de zaal in te slingeren. Het timbre, de sfeer voelt goed. De tonen, het ritme, de expressie en de dictie komen naar mijn bescheiden waarneming best aardig overeen met de bedoelingen van de franse componist. Het klinkt “comme il faut” om het maar eens kort en bondig samen te vatten. Ernst oogt tevreden en de zaal reageert idem dito met haar klappers.

Figuur 8: Het lege Zwolse podium vlak voor het GVE-optreden (foto Raymond Nypels)

---

⁴ De zang-zenuwen, die in de donkere wachtruimte achter de hoge coulissen nog opspeelden, smelten door deze rustige uitstraling als sneeuw voor de zon weg. “Het Vocaal” staat er.

Figuur 9: Het Vocaal bezig met een van haar kernactiviteiten (foto Ton van Alphen)

Dit is nog maar het inzingwerk, zo denk ik tussendoor, wacht maar eens op wat er nog gaat komen! Ernst neemt weer de nodige tijd met wat gerommel in de partituren, tuurt bemoedigend links en rechts naar zijn humaan instrumentarium, geeft aan dat we ietwat moeten changeren en vraagt, als dat met succes is geschied, optimistisch de begintonen van het hemelse licht aan Oksana. Die geeft zij perfect aan op de vleugel van 1,5 ton. Maar Ernst vergeet verdullemenog aan te geven om de zangmappen te pakken en te openen! Dan maar “uut de kop” zingen.⁵ Als elke stemsoort de goede toon uit het door Oksana voorgekauwde pakket heeft geplukt start hij het koor met haar serie “Luxen”.

Die eerste “luxen” lukken wonderwel goed, net als de opvolgende calida’s, gravisque’s en pura’s. Net voor de engeltjes (e- t- angeli) gaat het even mis. Enkele zangers slaan bijna een hele maat over! Goddank wordt deze fout snel hersteld en gaat het gewoon weer verder. De zaal is muisstil. Even verderop dreigt iemand molliter en modo door mekaar te haspelen, maar dat mag de sfeer en de zangpret niet meer drukken. “Het Vocaal” maakt het en dat is na afloop te merken aan het klaterende applaus. Het gehoor in De Spiegel is erg content over dit onderdeel van onze uitvoering.

---

⁵ Op de repetitie van 1 mei legt Ernst uit, dat hij even getwijfeld heeft over het al of niet zingen van Lux met de map open. Hij heeft toen à la minute en welbewust beslist om het “uut de kop” te laten zingen. Maar of zijn explicatie de realiteit geen geweld aan doet, waag ik te betwijfelen. Ik vrees hierin niet allenig te staan.

Dan moeten we schakelen naar de droevige tranen van Carl Orff. Dat betekent, dat je je moet inleven in de noodlottige effecten van de geallieerde bommen op Solingen bijna 70 jaar geleden. Ernst neemt weer de tijd voor het omzetten van ieders schakelaar en het backward-changement. Als ik wel heb zingen we “Sunt lacrimae rerum” a capella en uit de capo. Ook hier kwijt Oksana zich op aangeven van Ernst prima van haar taak met betrekking tot de begintoon. Voor we het zelf weten slingeren we zacht het eerste “Omnium” de muisstille zaal in. Bij het plots dissonerende, derde omnium meen ik een ijzige siddering door de zaal te bespeuren. Die ijzige bal ligt mooi achter de keeper, denk ik bij mezelf.

In de eerste solo van Louis komt de “mors” goed uit de verf en ook ‘the young ones’ (Iwan en Niek) laten zich prima gelden bij hun opeenvolgende, langzaam wegvliedende “omnessen”. Dat geeft moed voor het laatste uur (hora ultima) en de vele tuba’s, tibia’s en harde cythara’s. Bij de jocussen en risussen is het weer piano geblazen, tot de saltussen in forte. Ook de scherpe curve van de cantussen naar het laatste uur wordt goed genomen. De resterende route naar het weer inrieste eind wordt in passende droefheid en met veel zelfvertrouwen afgelegd, ook door de solisten. Vanuit de zaal weerklinkt een applaus, alsof het gehoor diep onder de droevige indruk is.

Bij het olijke en vrolijke heen en weer springende Lambscapes kan Oksana zich eindelijk wat meer uitleven op de kostbare vleugel. De zangmappen blijven nog steeds dicht.⁶ Dit moeten we wél uit ons hoofd kunnen zingen. Op aangeven van Ernst slaat Oksana enkele tonen aan. Dan bezingen we gelijk contemplatieve monniken in een donkere kapel het Gregoriaanse lammetje van Maria. De eerste vier lammetjes huppelen gelukkig over de dam heen. Bij het vijfde “agnellum” blijft de menigmaal gemaakte fout (geen gelijke toon) gelukkig achterwege. Prima gedaan mijne heren.

Figuur 10: Zicht op twee dartele lammetjes met daarachter schaapjes en daarvoor de ram (foto Ton van Alphen)

---

⁶ Achteraf maar wat goed, dat we dat vasthouden van de map zo geoefend hebben aan de hand van zo’n bijna perfect rolmodel.

Daarna barst Oksana loeihard los met haar machtige beginslagen van Händels geweld. Hier heeft ze duidelijk (te) lang op zitten wachten. Zij sleept het koor geduldig aan haar poezelig handje mee naar "Ev'ry where that Mary went" en mekkert tussendoor dat het een lieve lust is. Het gehoor zegt de droefenis subiet gedag en geniet van dit dartele, nieuwe leven, zo lijkt het. De solisten huppelen moeiteloos achter de lammetjes aan door heuvels en dalen richting thuis. Iedereen lijkt het verhaal goed te snappen afgemeten aan de verholten glimlachjes her en der. De extatische halleluja's bij thuiskomst van het lammetje komen dan ook prima te pas.

Vervolgens luidt Oksana - zoals we van haar gewend zijn foutloos- met zachthandig gelyriekte toetsen de overgang naar Schubert in. Het aanhankelijke lammetje wil wéér mee blijven huppelen achter de meute, maar nu richting school. De zoete smeekbedes en het steeds brutere "nein" hakken messcherp in diens Page-zachte vacht. Uiteindelijk mag het lieve lammetje toch mee, zij het als illegale vreemdeling en dus tegen de regels in. Een welkom generaal pardon. Het verrassende laatste gemekker van Oksana klinkt als een opgeluchte verlossing: daar hoef je echt geen puntje meer aan te zuigen.

Het laatste lam - niet te verwarren met oorlam - is voor de romantische Verdi gereserveerd. Het bijna handvolle groepje solisten kwijt zich uitstekend van zijn taak om fijntjes duidelijk te maken, hoe kostelijk eenieder zich amuseert met het leuke lammetje. Ik knijp mijn billen bij elkaar voor de moeilijke koorzang, die daarop volgt. Ernst sleept de boel dynamisch mee van links naar rechts en terug (opgestoken van Leusink?): zo gaat die goed, zelfs bij de aha's. Het hele schoolplein deint virtueel mee op de machtig schuivende watten van pure wol. Ernst kijkt ons met bewondering aan, alsof we prima presteren. Ook het gehoor reageert enthousiast op de kudde wol-vee in spe.

Maar er volgt nog een laatste proeve van bekwaamheid : het verrassende Laulja uit Estland moet nog op de bühne worden gezet. Oksana placeert zich hiervoor achter het orgel, dat Arnold helemaal vanuit Gennep hierheen heeft gesleept én geïnstalleerd. Dees vleit zich bescheiden naast Oksana neer als "pagineerster". Ernst neemt weer rustig de tijd, zodat ook de percussie zich kan opstellen. Dan laat hij de mappen openen.⁷ Ik denk stilletjes: we hadden die koolzwarte ballast net zo goed thuis kunnen laten. Op aangeven van Ernst drijft Oksana plots machtig aanzwellende orgelklanken de zaal in. Dat klinkt weer verrassend anders, zeker als het koor "Nii kui valguse allikas" laat horen. Het lijkt wel of de zangers met Ernst boven zichzelf uitstijgen en dat nog wel perfect synchroon.

De dissonanten benadrukken, dat de eenzame zangers in de bossen van wanten weten als het om zingen gaat. Zacht, hard, maar steeds harmonieus tot de climax van "Kärgatab pikne". De zangenergie spat de zaal in en het gaat via "oma häält" naar de volgende climax met aaa en nog eens aaa en nogmaals aaa. De adems worden prima neergezet om het eind zonder (stiekem) asemen te kunnen halen. De slot-aaaaa na het op één lijn en stevig neergezette "Rahvad on kuulemas" markeert evident het "diftieve" end. Het vette applaus lijkt me dik verdiend. Ernst buigt zich krom samen met Oksana, Dees en Theo. De jury gaat zelfs spontaan staan om ons een eervol applaus te geven, aldus de geruchten van enkele fans, die omgekeken hebben in plaats van naar voren. Tegen mijn zin draai ik me met de anderen een kwart slag linksom voor de aftocht: dit optreden had best nog een dikke staart mogen krijgen. Zo was het veels te kort.

---

⁷ Nog voordat ik de kans kreeg om Gerrit een por in zijn ribben te geven, zoals hij mij vooraf verzocht had, had hij op het afgesproken teken van Ernst tegelijk met de anderen even nummers "twee" al een stap naar voren gezet. Klasse..... Zo heeft Gerrit zich met zijn afgepaste actie een paar gekneusde ribben bespaard.

Figuur 11: Het is volbracht. Ernst neemt namens allen het slotapplaus in ontvangst (foto Ton van Alphen)

Na het optreden

Nadat we het podium plus de ruimte achter de coulissen ordelijk verlaten hebben stommelt de boel richting de achterdeur. Maar eerst moet de kleedkamer worden ontruimd en het kluisje worden geleegd. Als dat gebeurd is staan we snel buiten. "Bij elkaar blijven", wordt er geroepen, omdat menigeen aanstalten maakt om naar de publieksingang te gaan om "onze zo lang verweesde vrouwtjes" op te vangen. Maar eerst moet er conform afspraak nog een staatsiefoto van het koor in vol ornaat worden geschoten door Ton van Alphen. Daarvoor slenteren we gezamenlijk langs de hoofdingang van De Spiegel naar de brug over de gracht opzij. Daar stellen we ons op in nauwelijks een kwartier en zijn de opgewonden foto's zo gemaakt. Dan ontwaar ik gelukkig mijn Marij met Maria. We kouten wat zoete woordjes, brengen onze spullen naar de autobus en hebben vervolgens vrijaf. Dus pikken we een terrasje en verkennen we de Zwolse binnenstad, waar het overal wemelt van de zangers al of niet met aanhankelijke aanhang.

Figuur 12: Staatsiefoto van het GVE als aanstaand vice-kampioen van Nederland (foto Ton van Alphen)

Om 16.20 uur hebben ons al in de zaal genesteld voor de uitslag, maar eerst wordt ons behalve een laatste koor nog een verrassende uitvoering van een Hard Koor van jongeren voorgeschoteld. Daarna begint de spanning snel op te lopen. De voorzitters en dirigenten van alle koren van vandaag zijnaar voren geroepen en staan bol van zenuwen op een rijtje te wachten. Daar komt de uitslag: opgelet dus. De nummers 9 tot en met drie passeren de revue zonder dat het GVE eraan vast geplakt zit. En met elk afgeroepen nummer stijgt de spanning. Eindelijk: wij zijn nummer twee en de Twente

Zangers worden tot winnaars van de B-klasse uitgeroepen.⁸ Na bekendmaking van deze uitslag ontvang ik de eerste felicitatie aan mijn adres van "euver de Moas". Een mij onbekend Oeffelts echtpaar voor ons draait zich om ons de welgemeende hand te drukken, "Proficiat". Zo zie je maar weer: ook van "euver de Moas" komt soms nog wel eens wat goeds, welke uitspraak het echtpaar vòòr mij volmondig beaamd (in omgekeerde richting?).⁹

Als de propvolle zaal naar buiten gestommeld is zie ik alleen maar blije gezichten van Vocalisten. Maar ook collega-zangers van andere koren laten zich niet onbetuigd. Reacties vanuit het Nijmeegs Mannenkoor (derde plaats, na "het Vocaal" dus) direct na ons optreden voorspelden al: "Jullie zullen wel winnen". Nu horen we van hen: "Jullie koor zal wel een strenger selectiebeleid hanteren dan wij" en "Nu ligt Gennep niet meer bij Nijmegen, maar Nijmegen bij Gennep". Van alle kanten blijven de felicitaties binnen stromen. We wandelen naar de bus en vertrekken om 18.00 uur naar Epe. Daar komen we even na 19.00 uur in opperbeste stemming aan (in de bus was alcohol verkrijgbaar) en kan Rien de bus nog net ergens tussen persen: het is kermis in Epe. Als ik het goed zie, glimt zelfs de bus van van der Wielen van trots over zijn vocale passagiers. De wensambulance staat er vlak naast eveneens te glimmen. En Arnold is er ook al ... met het orgel.

In "De Stern" staat een uitgebreid feestbuffet voor ons klaar: soepen, salades, koud en warm, vis en vlees in allerlei soorten, ijs, pudding alles in overvloed met naar keuze fris, wijn of bier enz. Wokken behoort ook tot de mogelijkheden. Maar we mogen pas aanvallen na een zeer eentonig gebrachte uitleg van een jonge "ober-gine" en het zingen van een mooie "Seigneur". We doen ons twee uur lang te goed aan de overdadig uitgestalde spijzen en dranken en stappen rond 21.15 uur welgevuld op om de thuisreis te aanvaarden. Rond 22.30 zet Rien ons weer veilig af op het Europaplein.

Dat Ernst en zijn kompanen met een mix van jonge en oudere, deels gebutste instrumenten zo'n grootse prestatie heeft neergezet vervult niet alleen Marij en mij, maar heel Gennep met trots. Als we rond 23.00 uur huiswaarts lopen langs het terras van Hotel de Kroon feliciteert het hele terras inclusief pastoor Bouwman ons hartelijk en zingen ze ons zelfs "Lang zullen ze leven..." toe. Deze welgemeende felicitaties breng ik bij deze graag over aan al mijn ongetwijfeld even trotse collegae-vocalisten plus Ernst met zijn deels bevallige paranimfen. Om 2.00 uur hang ik mijn zwarte zangpak in de kast na er dik 18 uur in te hebben gesleten. Net voor mijn oogleden dichtvallen zeg ik vol trots tegen Marij "Ich bin ein Vocalist", naar het voorbeeld van J.F. Kennedy in Berlin.

Tot slot: voor wie na al hetgeen hiervoor te berde is gebracht toch nog met eigen ogen op schrift wil zien, wat de schrijvende pers zoal over dit gebeuren heeft gemeld volstaat een verwijzing naar:

1. We zijn op één na beste van Nederland, in: Maas Driehoek, 29 april 2014 (zie figuur 9)
2. Genneps Vocaal in top van Nederland, in: Maas- en Niersbode, 30 april 2014

---

⁸ Triest detail: de delegatie uit Maasbree springt al vol vuur twee meter omhoog als wij te horen krijgen nummer twee te zijn. Zij interpreteren bij gevolg, dat het Maasbrees Mannenkoor eerste zou zijn geworden. Dat blijkt echter niet het geval: de sprekerd heeft vergeten Maasbree als ex aequo bij nummer acht te noemen. Een zeer pijnlijke fout, die er bij Maasbree in hakt als een machete.

⁹ Op de repetitie van 8 mei blijkt, dat in het jury-rapport melding wordt gemaakt van "detoneren". Ik zwel op van trots, omdat ik denk dat we de zaal hebben laten ontploffen. Even later blijkt dat hiermee wordt bedoeld, dat we tijdens het zingen een halve toon of zo gezakt zijn. In plaats van een plus- een minpunt dus.

Vocaal Ensembles uit Gennep en Boxmeer gooien hoge ogen op Nationaal Mannenkoren Concours in Zwolle

'We zijn op één na beste van Nederland'

ZWOLLE - Er zit nog altijd muziek in de mannenkorenzang. Dat bleek vrijdag en zaterdag eens te meer tijdens het Nationaal Mannenkoren Concours dat in de Overijsselse hoofdstad Zwolle gehouden werd. Met tweede plaatsen voor het Genneps Vocaal Ensemble (op vrijdag) en het Boxmeerse Vocaal Ensemble vielen de regionale koren absoluut niet uit de toon in theater De Spiegel in Zwolle. Oprechte trots overheerste daarom achteraf.

De tweede plaatsen in de B- en A-categorie waren voor respectievelijk 'Gennep' en 'Boxmeer' niet toereikend voor een plaats in de finale van het Nederlands Mannenkoren Concours van het Koninklijk Nederlandse Zangers Verbond (KNZV). Daar maalden de regionale deelnemers niet om. Beide koren hebben zich kunnen meten met collegakoren uit het hele land, en deden dat met verve.

De deelnemers aan het 'Nederlands kampioenschap' hadden zich via regionale voorrondes geplaatst voor de eindrondes in Zwolle. In Zwolle kregen negentien koren uit het hele land de gelegenheid hun greep uit hun repertoire ten gehore te brengen. Voor ieder koor waren er 20 minuten gereserveerd voor het optreden in de theaterzaal met een

uitstekende akoestiek.

Genneps Vocaal

Het Genneps Vocaal Ensemble (GVE) vertrok vrijdagochtend vanuit het Niersstadje. Het uitstapje naar Zwolle droeg het karakter van een schoolreisje. Koorlid Rien de Jonge was de chauffeur van de reisbus die de zangers vervoerde. De sociale onderlinge verstandhouding uitte zich op de wijze waarop vervoer geregeld werd voor collega Bart Schellekens. De Gennepenaar die wegens zijn ziekte in een rolstoel voortbeweegt, werd in een Wens Ambulance naar het concours gereden. Naast de ambulancebroeders vergezelden koorleden hem. Bij het vertrek controleerden de Gennepse zangers elkaar of de kledingcode ('geen witte sokken') gehanteerd werd.

Trevedenheid. Het Boxmeers Vocaal Ensemble gooide hoge ogen en reikte op het Nationaal Mannenkoren Concours in Zwolle tot een tweede plaats in de A-categorie. (foto: Luuk van der Vliet)

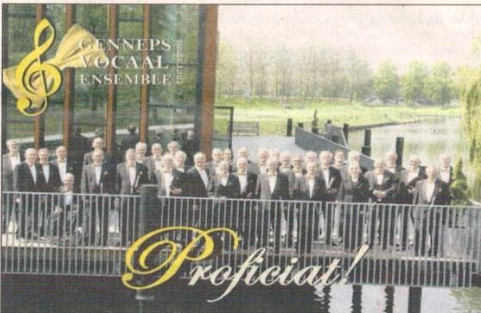
In Zwolle was het Genneps Vocaal Ensemble (GVE) om 13.30 uur aan de beurt. Na het goede optreden met nummers als in Taberna (Carl Orff) en Quatre petites prières (Francis Poulenc). In de namiddag werd de uitslag bekend. "We zijn met 305 punten tweede van Nederland geworden in de B-categorie. De Twente Zangers uit Rijssen bleven ons met 320 punten voor. Dat we geen finaleplaats behaald hebben is jammer maar we hebben het prima gedaan. Het ging werkelijk voortreffelijk. Er is prima gezongen. We hebben lof van de jury gehad voor de nummers die we gezongen hebben. Ons optreden werd geroemd voor het vernieuwende karakter in de mannenkorenzang", aldus dirigent Ernst Lamers, "ik ben zeer trots, we zijn tweede van Nederland geworden, en dat is

erg knap."

Boxmeers Vocaal

Op zaterdag reisde in de A-categorie het dit jaar jubilerende Boxmeers Vocaal Ensemble (BVE) naar Zwolle. Het 60-jarige koor, dat gedirigeerd wordt door Ton van de Weem, bracht in Zwolle een fraai optreden met nummers als Notre Père, Demon in my view, Huron Carol en Stopwatch and an Ordnance Map. Dat laatste nummer was volgens insiders inzet van een kleine discussie tussen het BVE en het Venray's Mannenkoor. De Boxmerenaren die het lied als enige dachten te brengen werden verrast door Venray dat het ook op de lijst plaatste. Na een geweldig optreden werd Boxmeer als nummer twee juist door winnaar Venray bijgestreefd. "Maar van strijd tussen onze koren is geen sprake hoor", beves-

tigt voorzitter Carl Tooner een uitstekend neergezet." In het Zwo Spiegel war leen de za die de do Ook expres men sprak je mee, en in het voor Boxmeers V aamt ook zijn een ko kunst hoog heeft staan. zoals Venra voor expres van toehoort gehoord dat en repertoir niet onder d ray", zegt v nen, "Het n daag erg ho het prima g Bovendien l name aan d cursen afha mening van

Ervaring. Het Genneps Vocaal Ensemble genoot met volle teugen en presteerde tijdens het Nationaal Mannenkoren Concours erg goed. (foto: Ton van Alphen)

Figuur 13: Deel van artikel van Jos Gröniger in Maas Driehoek van 29 april 2014

In de weken daarop loopt de mailbox van het GVE-secretariaat al wéér over door hartverwarmende huldeblijken, vette felicitaties, keiharde boekingsverzoeken enz. We hebben historie geschreven, omdat voor zover mij bekend geen enkel Genneps koor ooit zo goed op landelijk niveau heeft gepresteerd. Daar mag de artistieke leiding, het bestuur, de muziekcommissie, de papiercommissie enz. en uiteraard elke zanger (inclusief zijn ondersteunende achterban) best beretrots op zijn.